

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6.
Dopisi se pošiljajo uredu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglaševanje plačati peti vrti 15 v, osmrtnice, poslaša in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Sever in jug!

Te dni je bil nemški cesar Viljem v Poznanjskem in je tam govoril svečane besede. S čašo v roki je nazdravil Hohenzollerjem. Graški Tagblatt se jezi, da je bilo v oni časi francosko vino, toda nemški knezi imajo sploh lepo navado, da proslavljajo stoletnico zmage nad Napoleonom — s francoskim vinom.

Nemce jezi — toda to so malenkosti, na katere se ne gleda. Na Poznanjskem torej je slavil Viljem svoj vladarski nemški rod — toda njegova napitnica je čudno izzvenela, kajti na napitnico s francoskim vinom je izpregovoril — poljski narod.

Poljski odmev je bil tak, da je zadonel po vseh nemških pokrajinah. Poljski narod je pokazal da ne mara slaviti kralja, ki pusti, da se narodu delajo krivice. Ta glas poljskega naroda na Poznanjskem pa je tudi dokaz narodne sile — ki leži ob severnem morju.

Slavni francoski publicist Stephane Lauzane je priobčil v »Matinu« lep članek o zmagovalnem slovanstvu.

Članek je pisan iz globokega prepričanja na pregledu razmer, kakor jih vidi pisatelj z angleškega in francoskega stališča.

Ako se pogleda v boj Slovanstva od one zapadne strani — kaže se njegova žilavost v boju — pa tudi njegova vstrajnost v obrambi. Na obeh krajih Evrope na severu in jugu stoji Slovani ob morju proti nemški sili!

Na severu poznanski Poljaki — na jugu Jugoslavi — v prvi vrsti Slovenci.

To sta dve predstraži borečega se in prodirajočega slovanstva.

Ko je prišel Karol Veliki do Donave je vzkliknil: »Preko te reke se ona struja ne bo razlila«. Misli je slovanstvo, ki je ležalo na drugi strani. Toda predno se je ohladilo mrtvo truplo velikega nemškega cesarja — so se vili slovanški narodi naprej preko rek in gor. Od tle dobe traja boj. Dolga je črta od Balta — do Adrije. In ravno narodi, ki stoji v prvih vrstah — kažejo čudno vstrajnost: Poznanjci in Slovenci.

Čim večji pritisk — tem večji odpor.

Leta 1872. se je na Poznanjskem prepovedalo govoriti poljsko — celo moliti se ni smelo poljsko — in l. 1906. je baron Rheinbaben priznal, da se je nemško prebivalstvo zmanjšalo v Vzh. Prusiji za 630.000 duš.

Tako jednato se branijo poznanski Poljaki na severu pred narodno smrtjo.

In mi?

Lauzane pravi: da so Slovenci bogati na duhu — pa nimajo zlata — poleg tega pa so razkosani in se med seboj uničujejo. Kljub temu —

pravi — rastejo mase, ki bodo kmalu najbogatejše in najbolj organizirane na celim svetu!

Kaj bo, ko dobi ta masa — eno glavo?

Te besede so nam dokaz, da tudi najbolj zaničevani in uničevani narodi lahko zmagojejo — ako se zavedajo svojeja boja.

Slovenci, straže slovanstva ob Adriji zavedajo se svoje važnosti. Glejmo na Poznanjce!

Svoje mlade vojake, bodoče bojovnike pa pošiljajo na pripravo za narodni boj — v slovensko narodno šolo!

E. GANGL:

Naloge naprednega slov. učiteljstva.

Slavnostni govor ob 25letnici učiteljske Zaveze na slavnostnem zborovanju v Narodnem domu dne 7. t. m. (Dalje.)

Demokratizem.

A naš program bi bil nepopolen, zato enostranski, ako bi v njem pogrželi princip demokratizma.

Uveljavljanje demokratizma takoj izbrise med nami vsako razliko, torej nam postane tuj pojem nižjih in višjih, prvih in zadnjih. Pravega učitelja, ki ni demokrat, si ne morem misliti, zlasti slovenskega ne! (Klici: Tako je!) Kolikor ubožnejša, kolikor bednejša je mladina — ta naš in našega ljudstva najdražji zaklad — toliko bolj se nagibljem k njej v vdanosti in ljubezni, ves njen, zanjo in zaradi nje! Lačnim je treba hrane, bolnim zdravila!

Demokratsko čustvovanje mi brani priznavati prvenstvo enemu stanu, bodisi kateremukoli; temveč mi demokratsko čustvovanje prepričevalno govori, da smo vsi pripadniki enega naroda, sinovi in hčere ene matere — bratje in sestre med seboj, ena rodovina, ki moramo skupno družiti svoje moči, z medsebojno podporo krepiti drug drugega, da ustvarimo zavedno in silno, boja zmorno in zmage vredno celoto! (Ploskanje.)

Demokratsko prepričanje mi velja, da je vsak posameznik vreden svojega spoštovanja, da ima vsaka individualnost svojo ceno in veljavo, ki jo moram jaz — duševno jačji — dvigati in likati, da ji dam človeka vredno in podobno obličje!

Demokratsko prepričanje ubija vsak šovinizem — daje duševnim in telesnim silam svobodno pot, da se ob zakonih resnice, pravice, lepote in dobrote uveljavljajo, kamorkoli jih zove poklic in dolžnost!

Kadar preproji demokratizem vsa srca, tedaj se zlomi nasilje in terorizem, zavist in pohlepnost — nauki

ljubezni pridejo do veljave: človeštvu se vrne človeško življenje! (Hrupno odobravanje.)

Narodna vzgoja — napredno mišljenje — demokratsko čustvovanje: to je bistvo našega programa. To bistvo popolnoma odgovarja vzgojni nalogi današnje šole, torej je skladno z zakonitimi zahtevami in s pravici, ki jih ima do šolstva kulturno človeštvo!

O vsakem teh troje principov bi se dalo govoriti in razpravljati posebej. Toda to ne sodi v okvir današnjega dne. Tudi nimamo danes namena prepričevati, ampak samo konstatirati moramo, kar je!

Kulturno edinstvo — moralna moč.

Slovensko napredno učiteljstvo je s temeljnimi idejami svoje organizacije stopilo preko mej svoje ožje domovine. Če bi se to ne zgodilo hotoma, bi se zgodilo nehotoma; zakaj moč naših temeljnih idej je tako silna, da ne pozna nobene umetne meje: višja je kot vsaka gora, globlja je od vsakega morja! Narodnost, naprednost in demokratizem so skupna duševna svojina vsem kulturnim narodom, zato je pa stan, ki gradi vso svojo in svojega naroda eksistenco na ta temelj in ki s priznavanjem teh idej opravičuje in utemeljuje vsoto delavnosti, svojemu narodu prijatelj in dobitnik, kakor drugega prijatelja in dobitnika nima. (Odobravanje.)

Če bi mi sami tega ne storili, bi ideje — gojene v nas in medsebojno pospeševane v nas — same šinile v daljo, iščoč kulturnega edinstva z vsemi onimi, ki goje in pospešujejo našim idejam slične ideje, ki torej svoje duše hranijo z isto hrano.

Ideje in ideali so ohranili slovensko učiteljstvo, zakaj kruha ni bilo in ga ni v toliki množini, da bi on daljal in zagotavljal obstanek. Tako smo se — telesno lačni — zgrnili v kulturno

Iz Trsta:

Regent.

Vidite, gospod Regent, vi ste en močiček mali, vendar velik ste talent za psovanje pokazali! Tega ste se naučili — ko ste šnops okrog nosili. Italijanske socialiste še dozdaj poznali niste — v Trstu za Slovence šol mi ne damo, mai — nikoli! Mi Slovencev ne priznamo, mi za sebe Trst imamo. Ako pišete čez »ščavo«, kličemo vam: »bravo, bravo! Ma, pisati čez sodruge, to pustite rajši druge. Ker se niste pokorili — vas sodišču smo zročili, da so vas tam obsodili in manire naučili. Zdaj priznajte, da vi ščavi niste socialisti pravi, ker po naše socialisti pravi v Trstu so le tisti.

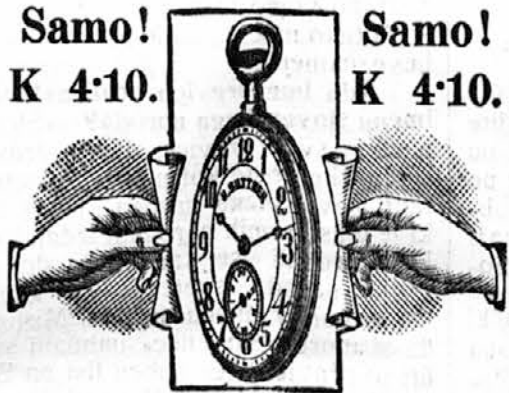

Plitoni.

ki taljansko govorijo, za regnikole skrbijo. To je vendar stvar vam znana, da »Trieste e italiana«. Delajte za našo kaso — ako nečete — »abasso«. Kakšne imamo nazore, kaže vam »Lavoratore«, vaša pa ljubljanska »Zarja«, nai se z drugimi ukvarja; vi imate svoje liste za slovenske socialiste. Ecco Rybar, Bradner, Mrak to je naš največji vrag. Vi pisati dobro znate, mnogo skušeni že imate, vsi so rekli, da Regent, za psovanje je talent, ampak socialisti pravi, vedno psujejo le »ščavi«: torej psuite, caro mio, zdaj pa poidite, addio.

H. Suttner, Ljubljana, Mestni trg 25.

Samo!
K 4-10.

Samo!
K 4-10.

Št. 410 Nikel ank. rem. Rosk.
jako dobro idoča samo K 4-10.

Najbogatejša zaloga vseh vrst ur kakor tudi največja izbira zlatnine in srebrnine po jako nizkih cenah.

Zahtevajte cenik, kateri se razpošilja zastonj in poštine prosto.

Lastna prot. tovarna ur v Švici.

:: Tovarniška znamka „IKO“. ::

Zastopstvo tovarne ur „ZENITH“.

LISTEK

PAVEL BERTNE:

Otrok ljubezni.

(Dalje.)

Čudna reč: mala si je bila popolnoma podarmila srce stare markize Rošegijske, ki je ni klicala nikoli drugače kakor »Dobra mamica!« Saj pa bi bilo tudi res mudi slišati, ako bi jo bila imenovala drugače, dočim jo je smatral Žak, naravno, za svojo drago babico.

Ta ljubezen ni bila nastala morebiti na Žakove troške; markiza ni ljubila svojega vnuka zato nič manj — njega, ki je bil poslednji nositelj Rošegijskega imena.

Narobe: kar z nekakšno svečano ljubeznijo je obdajala tega dragocenega otroka.

Zdel se ji je — in po vsej pravici — lep, umen, visoke misli in žlahtnega srca.

Kvečjemu, če je očitala mlademu možu — ona, vzgojena v nazorih bivše dote — to, da je kazal več vesela do knjig nego do konj in iskal rajši učeno delo kakor posvetno veselje in športno tekmovalstvo in ni gojil potemtakem nobenega izmed različnih nagnjenj, ki so običajno značilna za mlade ljudi njegove družbe.

Toda govorila je sama pri sebi: »Svet se izpreminja... aristokracija se krha, plemstvo izgublja

svoj pomen... Vse mora priti pod ravnilo, ki izravna svet in kosi ponosna stebila... In Žak ima nemara prav, ko si je izbral v življenju drugo pot kakor njegovi očeti in moji predniki. Ako premislim natanko, sem prav srečna babica.«

Toda svojo srečo je okušala šele popolnoma, kadar je začutila, kako se skriva v njeno krilo mala Ivona, ki prava pravda ni bila njena sorodnica, a jo je imenovala vendar svojo dobro mamico.

Markiza je bila že stara — bilo ji je že nekaj nad sedemdeset let. In v tej starosti ji je bila radost vseh radosti, čebljati z dekleč... poslušati njene istorije... praviti ji svoje... negovati brez konca in kraja to dete, ki jo je poslušalo, odpirale široko svoje velike črne oči.

In kadar jo je privlela zvečer v veliko obednico v pritličju — obedovali so še vedno skupno — se je tu in tam nasmelala Klara:

»Razvabili to boste, mama.«

In vdova se je odsmehnila:

»Žaka ne smem motiti — on ima preveč posla s svojimi papirji...«

Zato mi dela mala družbo; in, da vesta, midve ne kramljava samo... midve tudi delava.«

»Nič manj vam nisem hvaležen kakor gospodični Adeline.« Je odgovarjal grof Olivje.

Gospodična Adeline, diskretna oseba zrelih let in izbornega apetita, ki se je razodeval ves čas med obedom, se je nasmehnila zahvalno:

»Gospod grof, današnja angleška ura je uspela imenitno... Zelo sem zadovoljna z Ivono.«

Adelina de Montanlak, hči dobre, a popolnoma obubožane rodbine, je bila dolga in suha stara devica: vesela je bila, da je našla pri Rošegijskih mesto — zelo prijetno morda ne, zakaj s staro markizo je bilo tu pa tam težko izhajati — a vendar sprejemljivo in silajno plačano.

Kot dobra čitateljica, spretna tajnica in zavestno naobrazena v glasbi, je bila pravdom vzor družabnice.

In ko je pozneje mala Ivona napolnila drugo nadstropje Rešegijskega dvorca s svojim veseljem čebljanjem in s sijanjem svojega belorožnatega obrazka, se je izkazala Adeline kot čudovita učiteljica in vzgojiteljica.

Pričela je bila maličino vzgojo, nadaljevala jo — posvetila se ji popolnoma, in to s tolikšnim uspehom, da ni znala Ivona nič manj, kakor če bi bila učenka najboljših profesorjev ali gojenka ne vem kakšnih inštitutov.

Lahko si mislimo, da je bila ta uredba markizi po vseči. Mari se ni godilo vse doma, pred njenimi očmi, v veselje njenega starega srca?

Nič manj vesela nista bila Olivje in Klara, očarana nad presenetljivimi uspehi svoje hčerke in navdušena za nepričakovani talent njene vzgojiteljice.

Položal gospodično Adeline je bil postal ob tem seveda silajen.

Dobro plačana, negovana na vse pretege, je živela tukaj mladane kakor Bog v svojem paradizu.

O Rošegiju — o gradu, ki je obujal vsem le krvave spomine, so govorili redkokdaj; stara markiza ni hotela nikdar več prestopiti njegovega praga.

Po odhodu Nemcev je bila proslila grofa Olivjeja, da je šel pogledat tja dol. Treba je bilo vsaj površno popraviti stavbe in urediti par sob.

Nato so dali postaviti na novo hiše okoličnanov, ki so bili izgubili svoje domove tistega strašnega dne, ko so Prusi zapalili Bisjeto. Kočijaž Anton je postal oskrbnik in upravitelj posestva in gradu, v katerem je prebival.

Vdanost, ki jo je bil pokazal ta vrli služabnik, je bila pač zaslužila to plačilo.

Njemu je bila Klara tudi poverila izpolnitev obljube, dane županu-mučniku pred njegovo smrtjo. Anton je razdelil po okoliščini ogromne svote; ljudstvo je pozabilo kmalu na strašni dogodki in se ga spominjalo samo še z besedami blagoslova za dobri gospe Rošegijski.

Videlo pa ju ni nikoli več.

Kadar je napolnil lep letni čas, so ga preživeli običajno v Melanu — tako se je zvalo krasno dedno posestvo grofa d'Ormoa — kjer je vračal on kot gospodar markizi Rošegijski gostoljubje, ki ga je užival po zimi v Varenski ulici.

Tako se je zgodilo tudi tisto poletje, in baš pred par dnevi so se vrnili s počitnic.

Gospodična Adeline je imela nečakinja, ki se je naobraževala na Konservatoriju v igranju na klavir ter budila velike nade.

Razume se po sebi, da je dekle povabilo teto v ložo, ki mu je bila na razpolago za sklepno izkušnjo na koncu šolskega leta.

Adelina, ki jo je pekla želja, slišati svojo nečakinja, je pokazala vstopnico ter pripomnila, da je takšna vprideitev vedno nekaj prav posebnega.

Markiza ni bila nič kaj vi volji, sesti ob tem času — skoraj sredi poletja — v tesno dvorano, kjer vlada pri takšnih prireditvah obilgata sopolica — toda Ivona je hotela videti, naj stane kar hoče: »Makar, če bo treba umreti!« je dejala bahiči z veseljem smehom. Vedela je, da je ne bodo pustili same z gospodično Adeline na izpiti v Konservatoriju. Zato je skovala z njo zaroto...

In dečlica je manevrirala tako dobro, prilagajala se očetu in materi tako uspešno, da sta se naposled vdala njeni kaprici — ali bolje, zavratni politiki gospodične Adeline.

Kakor nalašč, je imel Žak poiskati v Narodni knjižnici neko knjiško. Klara pomeriti pri šivljenju svoje nove obleke in grof Olivje nakupiti novo kontsklo opravo. Vsi ti vzroki so se našli kakor nalašč za to priliko — treba je bilo iti v Pariz.

struho, ki si kriči pot med skalinami in trnemi v daljo in širjavo, sprejema vase vsakega in vse, ki hočejo s povzdigo moralnih sil svojega ljudstva to ljudstvo dvigniti na nivo kulturnega človeštva ter to svoje ljudstvo vzporediti ob stran drugim plemenom istih čustev in enakih stremeljenj.

Ker smo Slovenci veja na močnem slovanskem deblu, ne more že po prirodnem zakonu pot naše kulturne struje držati nikamor drugam, nego le v isto smer in na ista mesta, kjer se more in mora združiti z drugimi enakimi kulturnimi strujami v veličasten in silovit veletok.

Sami avtoriteta, cenimo avtoriteto državne oblasti in tistih fundamentov, ki drže državo kvišku. Treba je v velikem telesu državnega ustroja miru in reda, da se da posameznim narodom prilika do eksistence, razvoja in napredka. Že ker smo učitelji svojemu ljudstvu, mu ne smemo temati teh prvotnih pogojev življenja, pač pa smemo in moramo zahtevati v njegov prid, da se z našim narodom ne ravna drugače, nego z drugimi narodi, ki imajo iste dolžnosti, ki pa nima z njimi naš narod istih pravic. (Klici: Res je!)

Nismo torej revolucionaren element v smislu političnega natolcevanja in državne nevarnosti, pač pa smo revolucionaren element v smislu preobrazbe čustvovanja in v smislu kulturnega zblizovanja in kulturnega edinstva z ostalimi slovanskimi narodi! (Gromovito, dolgotrajno ploskanje.)

Tem smo najbližji po krvi, jeziku in srcu! Zato pa smo — spoznavši svoj narod in svojo nalogo — slovanski napredni učitelji stopili v naložbe stike z ostalimi slovanskimi učitelstvom, in sicer namenoma in hotoma, ker nam tako veleva ljubezen do naroda in domovine! (Klici: Tako je!)

Od drugod naj prihaja k nam, kar je dobrega, lepega in plemenitega: od nas naj se izteka drugam, kar jim je treba in kar hočejo, da se dvigne njihovi duševni kapitali! Saj ne gre nič v izgubo, kar pride k nam in kar gre od nas vse ostane naša skupna psihiška last, razdeljena v enem velikem domu med vse pripadnike iste rodovine po načelu bratstva in enakosti!

Naš ukaz veleval: Spoznavajmo se med seboj, podpirajmo se med seboj — potem bo naše kulturno edinstvo istinito in plodonosno, potem zraste doma in nasproti tujinstvu naša moralna moč kot prvi produkt našega kulturnega edinstva! (Odobranje.)

Stajersko.

Leitersberg pri Mariboru. (Sofa.) V Leitersbergu pri Mariboru je kakšne dve leti sem šola razdeljena. Nemcem vzdržuje Schulverein nekako »trutzšola« proti slovenski, seveda z namenom, ponemčiti kolikor se le da otrok slovenskih staršev. Do letos ta nemška šola ni prav posebno uspevala, dasi je število šolobveznih otrok slovenskih staršev vidno naraščalo. Ker so se pričeli vsled tega oglašati koncem minulega leta Slovenci v Leitersbergu proti temu nasilnemu ponemčevanju, so si izmislili tamošnji nadnemci novo metodo: letos namreč predčasno vpisujejo slovensko dečo za nemško šolo. Pri tem imajo tem lažji opravke, ker je tudi sedanjí ravnatelj slovenske šole v Leitersbergu hud Nemec, ki gre seveda rale na roko vsiljeni nemški šoli, kot pa svoji lastni. Mesto da se vrše vpisavanja obeh šol hkratu, se ono za slovensko šolo še do danes ni pričelo. S tem so seveda kar na dvojen način lovili slovenske otroke: prvič se na manj zavedne slovenske starše ložje pritiska, drugič pa se jih spravlja s tem začasno v zmotu. Pozneje pa, ko bodo poslednji videli, da se jim le z nesramno zvijačo spravilo slovensko njihovo dečo v nemško šolo, se jim bo prestop v slovensko ali sploh zabranilo, ali pa toli otežkočilo, da bodo marsikateri starši samo za to, da si prihranijo sitnosti, pustili svoje otroke v nemških razredih. Na naših narodnih krogih je, da pravočasno skrbre, da se renegatom v Leitersbergu prekrižajo njihovi računi. Vse kar čuti res narodno na noge! Posilite tjakaj slovenske agitatorje, predvsem pa nemudoma poskrbite, da se prične tudi zapisovanje za slovensko šolo.

Maribor. (Sokolska telovadba dijakov.) Kakor zvezo iz popolnoma zanesljivega vira, je dovolilo naučno ministrstvo udeležbo slovenskih dijakov tako pri »Sokolu« kot tudi pri »Orlu«. Klerikalci so tozadevno že storiš svoje, t. pr. postavili so pri »Orlu« že dijaško vrsto. Kaj je tozadevno ukrenil »Sokol«, nam še ni znano. Vsekakor opozarjamo naše dijaštvo, da se v čim največjem številu oprime te ideje ter postavi kar največje število »Sokolov« dijakov.

Mariborska »Straža« se v uvodniku z dne 10. t. m. zelo zavzema za slovensko šolstvo po Slov. Stajaru. Posebna pozornost je tudi posvečena C. M. šolji v Studencih pri Mariboru, koder občina še do danes ni dala dovoljenja za zgraditev nove šole. »Straža« prinaša sedaj že v tretje podoben članek. Tako pisanje v »Straži« nas bi sicer moralo veseliti, vendar, ker smo do danes tozadevno pri klerikalcih doživeli že toli razočaranja, bilježimo i poslednje z rezervo.

Voltsberg. (O zverjadi.) Kot smo zadnjič poročali, so bili 7. in 8. t. m. v stubalpskih gorah večji pogoni, ki pa niso imeli nikakega uspeha. — O zverjadi ni prišlo nikakih novejših poročil, razun če se vzame, da so danes že malone prepričani, da gre tu za dvojno zverjad: volka in mladega leva, oziroma levinje. V kratkem se prično pravi lovi na zverjad, h katerim pa bodo priučeni zgolj le izvežbani lovci-strelci. Priglasil se je baje tudi neki bavarski aristokrat, ki je na svojih lovih v Afriki postrelil baje že 60 — ne kizlov — levov. Tudi iz Marenberga ob Dravi poročajo, da se je našla popolnoma tulja sled zverjadi. Mislijo, da je prišla zverjad i v to okolico že raztegal svoje roparske pohode. Dosedaj napravljeno škodo cenijo samo pri domači živini na 16.000 K. Ker pa so tudi tamonjni veliki revirji popolnoma oropani divjačine, cenilo vso do zverjadi nastalo škodo na 28 do 30 tisoč kron. V zadnjih časih so se našle sle, v prerezu 123 do 125 cm. Radovedni smo kot kaj se ta zverjad pokaze, kadar jo izlede.

Gornja Slov. Kungota. (Nevaren tiček.) Te dni je skušal vlomiti v cerkev pri Gor. Sv. Kungoti neki Hall, po poklicu stavbenik orgel. Ko so ga prišli, so spoznali v nlem zelo nevarnega in nasilnega človeka, ki je pred dnevi hotel tudi nekega krčmarja oropati, a lo je še pravočasno odkuril. Hall je tudi osumljen skrutitve grobov in mrtvecev. Oddali so ga c. kr. okrožnemu sodišču v Mariboru.

Turške srečke
so najbolj zanesljiva loterija
kajti vsaka srečka mora zadeti! —
Prospekte razpošilja Češka industrijske
banke glavno zastopstvo v Ljubljani.

Sokolski cvetlični dan prepovedan!

Predsedstvo Slovenske Sokolske Zveze je dobilo včeraj naslednji odlok:

C. kr. deželno predsedstvo za Kranjsko.

St. 2591/pr.

Ljubljana, 12. sept. 1913.

»Z vlogo z dne 4. t. m. naznanilo je cenjeno predsedstvo, da priredite dne 14. t. m. splošni cvetlični dan po vsem slovenskem ozemlju in sicer po vseh mestih, trgih in vaseh, kjer obstoje sokolska društva, v korist vaši telovadni organizaciji »Slovenski Sokolski Zvezi«.

Ker bi se tedaj imela ta v obliki »cvetličnega dneva« nameravana javna zbirka raztezati na vse od Slovencev obljudene pokrajine, torej na več upravnih okolišev, se je to naznanilo predložilo c. kr. ministrstvu za notranje stvari v pristojno uradovanje in razsojo.

Navedeno c. kr. ministrstvo je na to z ukazom z dne 9. septembra 1911, št. 10.225/M. J., razodelo deželno predsedstvo, da ni v položaju dovoliti nameravane javne zbirke, ker pri tej zbirki ne gre za take namene, zaradi katerih bi bilo upravičeno, od prebivalstva nabirati darila s tako javno prireditvijo.

O tem se obvešča cenjeno predsedstvo »Slovenske Sokolske Zveze« s pristavkom, da se v prigibu vrne kolek 2 K.

Za c. kr. deželnega predsednika:
Chorinsky I. r.

Cenjeno predsedstvo »Slovenske Sokolske Zveze«, v roke staroste g. dr. Oražen v Ljubljani.

Torej — sokolski cvetlični dan je prepovedan. Pred meseci sokolski zlet, zdaj cvetlični dan! To govori cele knjige. »Sloven. Sokolska Zveza« je seveda takoj storišla vse primerne korake pri ministrstvu, da izposluje preklic te krute prepovedi; če bodo imeli ti koraki kaj uspeha, se seveda ne more vedeti!

Naš odgovor na to bodi: Zbirajmo za »Sokola«!

Film »Benecansko sanje«

se bode predvajal 6 dni, t. j. od srede 17. do ponedeljka 22. t. m. v Kino-Idealu. Moderna socialna drama v 3 delih. Krasnejši od drame »Otrok Pariza«. Predstave ob 3., 1/5., 6., 1/8. in 9. Primerno tudi šol. mlad. Cene 10 v. dražje.

Dnevni pregled.

»Dan« v obmejnih krajih. Tople besede in živo zanimanje »Dneva« za Slovence ob mejah vzbujajo povsod živahne simpatije za naš list. Vsestransko neodvisen dnevnik, ki brez ozira na levo in desno informira ter dosledno postopa odločno narodno stališče, je potreben središču in mejam. V širših krogih se nam danes priznava, da je tako glasilo potrebno in da bi ga bilo treba ustvariti, če bi ga ne bilo. Vstvarili bomo pomalem redne poročevalske zveze po vsem slovanskem jugu, da bomo mogli vselej hitro in točno poročati.

Vesela vest. Naš belgrajski dopisnik Mars nam sporoča, da začne v kratkem v »Dnevnu« priobčevati zanimive spomine slovenskega četaša Gorca, ki se je udeležil s srbskimi četaši cele vojne na Balkanu. Opozorjamo na to že danes naše čitatelje.

Interesi naroda in interesi vladarske rodbine si v nekaterih balkanskih državah močno nasprotujejo. Tako v Rumuniji, kakor na Bolgarskem in Grškem. Znano je, da je bil eden glavnih namenov enerგიčne akcije nemškega cesarja pri bukareškem miru ta, da ta nasprotja ublaži in da okrepi nemški dinastiji v Rumuniji in Grški. Zato je na vse moči delal na to, da se sklene bukareški mir v smislu rumunskih in grških zahtev. Toda zaželeno izjednačenje se bo težko doseglo, kar kaže najnovejši slučaj na Grškem. Govor kralja Konstantina v Berlinu namreč. Dinast. Nemec, se je zahvaljeval Viljemu in pruski taktiki, za uspehe, ki jih je dosegla grška vojska. Med tem, ko se dinastija nagiba na nemško in na stran trozveze, išče grška politika stikov s Francijo, kateri se tudi grška vlada zahvaljuje za uspehe, ker francoski inštruktorji so bili, ki so vzbali grške častnike in Francija je Grško tudi proti Italiji podpirala. Nasprotje interesov je jasno kot beli dan in prave varietetne zanimivosti nas še čakajo. Grški kralj pojde v Pariz — radi denarja volje — in zanimivo bo, kako bo v Parizu govoril, da izbrši slab vtis, ki ga je na francoske kroge napravil njegov berlinski govor. Da ne stori kakšne nove nepravdnosti, bo imel spremljevalca v osebi ministrskega predsednika Venizelosa. — Na Bolgarskem je nasprotje med interesi naroda in interesi kralja povzročilo katastrofo. Kralj je smatral za potrebno predvsem okrepiti vsaj prestol. Ker je videl konkurente v ruskih velikih knezih, je začel s protirusko politiko in se naslonil na Avstrijo in obenem z sanjal protislovanski sen o Veliki Bolgariji, ki naj bi podprla na slabih nogah stoječo dinastijo Koburga. Da bi ta svoj cilj dosegel, je gnal narod v drugo vojno proti bratu, ki je bil k sreči tako močan, da je preprečil kraljeve namene.

Kdo ima pravico pozdravljati v imenu slovenskega naroda? »Slovenec« si svoji pravico, da pozdravlja slovenske goste kot nekaj reprezentant slovenskega naroda. Torej list, ki je glasilo onih narodnih izdajalcev, ki so prodali vse, kar je bilo slovenskemu narodu svetega — to glasilo naj govori v imenu naroda. Mislimo, da si more »Slovenec« najmanj svojiti to pravico, ker noben list na Slovenskem ni toliko grešil proti Slovencev in proti Slovanstvu — kakor klerikalni »Slovenec«. »Dan« je stal in bo stal na čisto slovenskem in slovenskem stališču in bo pozdravljal iskreno vsakega slovenskega gosta, ki pride k nam z iskreno odkrito slovansko dušo. To velja enkrat za vselej.

Nova trozveza se je skuhal med Avstrijo, slov. klerikalci in Bolgari. Upati je, da bo razrešila sedanji zapleteni politični položaj.

Glasilo par mladov imenuje »Slovenec« — »Dan«. Tej budalosti se bo pač vsak smejal. »Dan« je neodvisen političen dnevnik, ki piše popolnoma svobodno brez ozira na desno in levo, v znamenju resnice in pravice. »Dan« bo hvalil tudi Bolgare kadar postanejo dobri Slovani in bo pohvalil tudi klerikalce, kadar bodo kaj koristnega storiši za slovenski narod. Žal, da doslej za to še nismo imeli prilike.

Trst in Koroško. Včerajšnji »Slovenec« notira vest, da je naučno ministrstvo podpržavilo zopet pet učiteljev na Ciril. Metodovih šolah v Trstu in pošteno priznava, da se imajo tržaški Slovenci za ta svoj uspeh zahvaliti svojemu državnemu poslancu v državnem zboru. Potem pa »Slovenec« omenja, 100.000 koroških Slovencev, ki nimajo nobene ljudske šole in jim lete brce od vseh strani? Kako pa to? Saj imajo koroški Slovenci tudi svojega zastopnika v državnem zboru in ta je še član vsegomočnega Sustersčevega kluba! Kako je to, da ta poslanec ničesar ne doseže za svoje volilce, temveč dovoli, da jim letijo brce od vseh strani? »Slovenec« na to vprašanje ne bo dal pravega odgovora, mi ga pa da-

mo: zato, ker je ta poslanec v Sustersčevem klubu, ki mu ne dovoli »nadlegovati« vlade s takimi malenkostmi, kot so slovenske ljudske šole.

Gospodu državnemu pravdniku v Gorici! Zadnjič smo vas opozorili, kaj je Vaša dolžnost. Vi tega še sedaj niste storiši! Ali mislite, da za Vas \$ 5 kaz. z. z dne 9. julija 1894 št. 161 drž. zakona ne velja? Pričakujemo, da zadostite dolžnosti, ki Vam jo nalaga zakon in da navedete vzrok za plembe. Nimamo prav nobene volje trpeti takšnega samooblastnega ravnanja.

Po goriških demonstracijah. Na policiji v Gorici imajo zdaj hudega mačka. Premišljajo, kako bi se izmazali iz blamaže. Začeli so zato z milejšo taktiko: vsem aretovanim demonstrantom so obetali 14 dni, zdaj pa so jih obsodili na globo 2 K, dr. Marušiča so zasili za 5 K, nekega bančnega slugo na 48 ur, druge pa sploh opustili. Proti obsodbam se bo vložil rekurz na namestništvo. Splošna zahteva je, da se iz Gorice odstrani nadkomisar Casapiccola, ne le ker je Slovence žalil in jo zavozil, ampak ker ne zna slovenski.

Goriško državno pravdnštvo je postalo izvršujoči organ želj komisarja Casapiccole. Poročilo v »Dnevnu«, ki je bilo povsem istinito in je med drugim konstatiralo, da so Nemci v ljudskem vrstu ustrelili in da je bilo nekaj oseb od policije ranjenih (menda vendar ne bodo hodili kazati poškodb Casapiccoli, da jih zapre?) je bilo v Gorici zaplenjeno! Jezi jih pač, da so v Ljubljani takoj izvedeli o nasilstvih goriške policije. Ootovi ljudje bi menda radi, da bi »Dan« poročal, da so policaji Slovence božali in da so Slovenci streljali. Mi nismo voljni pogrinjati plašča usmiljenja nad državno policijo in bomo brez obzirov poročali istino.

Naš belgrajski dopisnik je izpremenil svoj naslov. Kdor se hoče na njega obrniti, naj piše na naslov: Fr. Radešček, Belgrad, Rudinska ulica 26 (Ker se ljudje dan na dan obračajo na naš za njegov naslov, prosimo, da si ga oni, ki ga rabijo, dobro zapomnijo).

Glede Srbije. Ker nam od vseh strani prihajajo prošnje glede dela v Srbiji in se nas prosijo za natančnejše informacije, povemo tu vsem skupaj, da uredništvo »Dneva« nima nikakih drugih informacij, razven onih, ki si jih lahko prečita vsak v dopisih našega belgrajskega dopisnika »Marsa«. V teh dopisih je dovolj poljsen sedanji položaj v Srbiji in po njih si lahko vsak ustvari svoje mnenje ali mu kaže iti v Srbijo ali ne. Za pridne in poštene ljudi bo dela in kruha dovolj. Na posebno protekcijo pa ne kaže računati. Svetovati pa je vsem onim, ki imajo resno voljo oditi v Srbijo, da se peljejo tja — saj stane vožnja do Belgrada samo 18 kron. Ako gredo ljudje popolnoma na slepo v Ameriko, zakaj bi ne šli pogledat v srbski Belgrad in bi se na licu mesta prepričali, kako kaže za badočnost! Podjetni in marljivi ljudje gotovo dobe zaslужka. Oni, ki upajo s svojo obrtjo ali z delom zaslužiti kruha, naj ne čakajo odgovora našega dopisnika, ker mu je nemogoče vsakemu posebej preskrbeti mesto, ampak naj po informacijah, ki smo jih podali v »Dnevnu«, uredi svoje korake.

Izkoriščanje siromašnih slovenskih in slovanskih izseljencev vpije do neba in zadnji čas je že, da se takšnem brezsrčnemu, zločinskemu početju napravi konec. To vendar ni majhna reč, če mora slovenski izseljenec, ki je v Ljubljani pri zastopniku Severonemškega Lloydja plačal vse potrebno za pot, v Bremnu kljub potrdilu, ki mu ga je dal zastopnik, še enkrat plačati prevoznino v znesku 20 K. Na takšen zločinski način se lahko dnevno zasluži lepe tisočake, ki so čisto enostavno prigolufani. To je izkoriščanje in ljudje, ki to izkoriščanje vršijo, spadajo na zatožno klop. In človekoljubje zahteva, da časopise takšne stvari spravi na dan, brez ozira na levo in desno. Časopis služi ljudstvu in ne zlatu, zato je naravnost sramota, če kakšen časopis odkloni takšna razkritja kakoršna je v soboto prinesel »Dan«. »Dan«, kot pravi ljudski prijatelj, je razkritja prinesel, ker mu je ljudski blagor prvi cilj. Severonemški Lloyd je ukrenil že vse »potrebne korake«, da bi pripravi časopise do molčanja, ker je pričakoval, da se razkrinka njegovo početje. Toda pri »Dnevnu« ne bo ničesar opravi, pa če se kdo še tako »priporoča«!

Izseljenike ponovno opozarjamo, da si dajo vsak znesek, ki ga plačajo zastopnikom parobrodskih družb, posebej potrditi, sicer bodo morali kljub potrdilu »bezahl« par petakov še enkrat plačati.

Zahvala. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda izreka tem potom iskreno zahvalo vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli, da se je XXVIII. glavna skupščina v Domžalah dne 8. septembra t. l. izvršila tako silajno. Imenoma se zahvaljuje sl.

upraviteljstvu »Narodnega doma« v Ljubljani, ki je prepuštilo malo dvorano za zaupno zborovanje na predvečer glavnega zborovanja, dalje podružnici in Domžalah, ki je oskrbel tako prisrčen pozdrav in splošno aranžirala vso pripravo naravnost vzorno. Hvala ljubkemu pozdravu v Trzinu in prav tako prisrčni ovaciji mladine v Domžalah. Hvala za topli pozdravni govor podružničnega predsednika g. I. Slokarja. Zahvala trojici deklic: Cilki Adamičevi, Minki Ravnikarjevi in Milki Škafarjevi za nežnost cvetja in za v srce segajoči govor. Zahvala vsemu Sokolu v Domžalah za brezplačno prepušitev dvorane za glavno skupščino. Zahvalo podarosti domžalskega Sokola za vznešeni pozdravni govor. Zahvale izrekamo tudi vrlemu pevskemu zboru »Lira« iz Kamnika, ki je neumorno prepevala rodoljubne pesmi in s tem povzdignila skupščinarsko slavo in netila v srcih zborovalcev in ljudstva žar domovinske ljubezni, hvala bodi izrečena tudi vrli domžalski godbi, ki je poveljevala splošno veselo razpoloženje. Hvala vsemu rodoljubnemu slovenstvu, ki je posetilo skupščino. Hvala tudi vsem cenjenim zborovalcem, vsem cenjenim delegatom naših podružnic in zastopnikom pokrovitelstev in sploh vsem, ki so vsak po svojih močeh pripomogli k prelepo vspelemu zborovanju letošnje velike skupščine. Hvala končno tudi vsem domačinom, ki so okrasili svoje domove z zastavami, ter tako naredili praznično lice prijaznemu kraju v pozdrav skupščini. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, dne 11. septembra 1913.

Iz šolske službe. Začasna učiteljica v Cirkljah je postala Frančiška Urbančič. — Definitivna učiteljica na ljubljanski mestni širadredni nemški dekliški šoli Elizabeta Treznj je imenovana za definitivno učiteljico na mestni dekliški šoli v Bolcanu.

Deklamacijski večer v Mariboru se ne vrši v ponedeljek, dne 14. t. m., temveč v sredo, dne 24. t. m. Prireditelja ga gg. Milan Skrbinek, režiser in igravec in Josip Šest, igravec v »Narodnem domu«.

Nesreče pri gradbi belokranjske železnice. Dinar Ivan Židar je bil zaposlen pri dvigavanju in valjenju kameneja pri gradbi belokranjske železnice. Ko je dvignil večji kamen, je dobil kilo. — Ko je delavec Jože Horvat pred kratkim nakladal železniške tračnice na voz, mu je ena izmed njih padla na roko in mu je zmečkala dva prsta. — Delavca Ivana Zupana, ki je delal v nekem preseku, ga je zasužila zemlja, ki se je utrgala skoro do gornjega života. Zupan je zadobil tako težke notranje poškodbe, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Z nožem se sunil v oko. Osemletni kajzarjev sin Ivan Ogrinc iz Ponove vasi je hotel pretekli ponedeljek doma odrezati neki jermen. Pri tem se je sunil z nožem v desno oko in je zadobil težko poškodbo.

Dvoje nesreč z zrakoplovom. Na letališču v Bronu pri Lyonu je dne 9. t. m. častnik Chaumiene s svojim strojem padel z višave. Bil je takoj mrtev. — Znani letalec Družin iz Sevastopola je s svojim samoletom telebil dne 10. t. m. iz znatne višine na zemljo in se ubil.

Ljubljana.

— **Mirno kri!** Piše se nam: Vlada je prepovedala cvetlični dan, ki bi se naj vršil jutri v prid slovenskemu Sokolstvu. Prepoved je prišla zadnji hip, in sicer nepričakovano — kakor strela iz jasnega. Razumljivo je da se ljudje zaradi te popolnoma neutemeljene prepovedi razburjajo. Težko je krotiti nevoljo spričo dejstva, da so dali katoliškemu shodu, oziroma Orlom na razpolago celo vojašnico, kjer se je vršila telovadba in ljudska veselica — Sokolom pa ne dovolijo niti nedolžne prodaje cvetlic! Ta dvojna mera, ta očividna pristranost mora razburiti še tako mirnega človeka! Toda: mirno kri! Vsekakor iščejo »zaščitniki« javnega mira povod, da bi bruhnila ljudska volja na dan, da bi v tem dobili vzrok, še s hujšim terorizmom pritisniti na Sokolstvo! Posledice bi bile potem še večje! Zato kličemo napr. javnosti zaradi dobre strani in splošne koristi: **ohranite mirno kri!** Ob neuposti glavnosti zavednega ljudstva so padli največji nasilniki — tudi tem, ki hočejo zatreti slovensko Sokolstvo, pride dan plačila! Pravico ubijajo, a je niso in ne bodo ubili. Množite sokolske vrste, širite sokolsko misel — to bodi na nezaslišano prepoved nallerpi odgovor. Kdor Slovenec — ta Sokol!

— **Hetzelled »Hej Slovani!«** Graški »Suftenblatt« omenja zadnje tri kongrese v Ljubljani (strokovnih organizacij, katoliških in naprednega učitelstva) in se jezi, češ da se je pri vseh (tudi pri katoliškem!) pela slovanska himna »Hej Slovani«, ki jo imenuje zgorel omenjeni organ omenjenih ljubljanskih nemčuriev — Hetzel.

lied». Tako torej, pesem »Hej Slovani« je v Ljubljani »Hetzlied«! Pa kdo bi se kregal z omejenimi Svabi, ki ne morejo razumeti niti tega, da je slovensko napredno učiteljstvo na svojem shodu naglašalo da je — narodno! Kako pa hoče biti? Mari nemčurško, ali bi se morda moralo celo popolnoma pošvabiti? Je res brezmeina domišljavost ljubljanskih rene-gatov.

— **Za ponemčevanje ljubljanskega ljudskega šolstva** se pehajo klerikalci v »Slovenec« z dne 11. t. m. Izgovarjajo se na »Mladiko«, češ, da se na tej šoli pričinja poučevati nemščina že s prvim razredom. To je sicer res, a to zaradi tega, ker je ta šola **vadnica in se mora na njej poučevati po učenem načrtu**, ki je predpisan za c. kr. vadnice na učiteljskih. Izgovarjajo se nadalje, da so tudi na Ciril-Metodovi šoli v Trstu in drugod (kde?) vpeljali nemščino z drugim razredom. **To pa ni res!** Na Ciril-Metodovi šoli v Trstu se bo, kakor doslej, tudi v bodoče začelo s poukom v nemščini šele s tretjim razredom. **Klerikalci se torej poslužujejo tudi laži, da bi izpodrinili slovenski jezik iz ljudskih šol.** Brezdomovinci sram vas bodi!

— **Čudne razmere na naši pošti.** Imeli smo že večkrat vzrok, da smo se pritoževali nad razmerami na naši pošti. V današnjem času je nujno potrebno, da se obrat na poštah točno vrši. To se godi po vseh državah, samo pri nas se varčuje — tam kjer treba ni. Včeraj smo prejeli sledečo pritožbo: Mi trgovci in obrtniki prosimo sl. pošto ravnatelstvo, da poskrbi za hitrejši promet, da ne bomo trpeli škode. Ako plačamo brzojavke, jih je treba tudi pravočasno dostaviti. Vsaka zamuda pomeni lahko za trgovca ali obrtnika občutno škodo. Ako pride brzojavka v Ljubljano ponoči, jo dobim šele jutraj, namesto da bi šel v Trst jutraj, moram iti šele popoldne. V prvem slučaju bi bil v Trstu ob 10. dop. — v drugem slučaju pa pridem šele po noči — in je cel dan izpuhlen — en dan pa pomeni pri današnji konkurenci velik dobiček ali veliko izgubo. Uslužbenci so po noči ali utrujeni, ali pa preobloženi z brzojavkami — da ne pridejo pravočasno. Naj se temu odpomore! Ko bi se ne mudilo, bi se ne brzojavilo — ako pa se brzojavi, je pa s tem rečeno, da se mora brzojav takoj dostaviti. Enako ekspresna pisma. V interesu naše trgovine in prometa je, da pošta hitro posluje.

— **Selo pri Ljubljani.** Na Selu razsaja legar — Ljubljana v nevarnosti. Tako je pisal »Slovenec« dan pred telovadno moščansko Sokola. In ko je minul dan 3. avgusta 1913 je bila Ljubljana brez nevarnosti. In na Selu je ostalo vse pri starem. Legar ima svoje gnezdo na Selu pred durmi župana Oražma. Kako more to biti? Oražem ima vodnjak na svojem dvorišču v neposredni bližini živin-skega hleva. Kakor on sam pravi, se v ta vodnjak steka smrdljiva stru-pena voda iz limtovarne. V ta vodnjak se pa tudi steka gnojica živin-skega hleva. Uradno je konstatirano, da se v moščanskih vodnjakih nahajajo raznovrstni smrtonosni bacili. Oražem pa rabi to vodo iz tega vodnjaka, da naliva to vodo na zelje polne kadi. Ko se to zelje v tej okuženi vodi nekoliko skisa, ga takega pošilja potem po svetu. Nekateri pravijo tudi, da Oražem naliva v vinske sode vodo iz tega vodnjaka. To bi bilo verjetno in dokazuje že dejstvo, da je čukarski Tabor pri Oražmu prinesel marsikomu bolezen. Dokazuje pa tudi dejstvo, da zbolijo največ tistih ljudi, ki pijejo slabo vodo in slabo pijačo.

— **V deželnem gledališču priredi g. Milan Skrbinšek v nedeljo dne 14. t. m.** z nekaterimi bivšimi članovi slovenskega gledališča predstavo. Igrale se bodo tri enodejanke. Efekt-na tragedija »Nihilistka«, zanimiva in zabavna groteska »Maska satana« in Etlbin Kristanova burka »Kdo je blazen?«. Začetek ob 8. uri. Vstopnice se dobe v predprodaji pri gospe Sečarkovi, trafikantini v Selenburgovi ulici.

— **Občni zbor Slovenske Filharmonije** se vrši v soboto, 22. t. m. ob osmih zvečer v salonu R. K. re-stavracije na Rinski cesti. Na dnevnem redu je poleg običajnih točk tudi odločitev glede nadaljnjega obstoja; zato se prosi za obilno udeležbo. Če bi ta občni zbor ob naznačeni uri ne bil sklepčen, se sklicuje za pol ure po zneje isti dan nov občni zbor, ki bo sklepal ob vsakem številu navzočih članov.

— **Nogometna tekma se vrši jutri na travniku pod pod Tivoli med rezervo in drugim moštvo »Ilirije«.** Vstopnina 20 vin.

— **Kje je oko državne policije?** Slavna naša državna policija protežira naše preljube Svabe na vseh oglih. V petek ob pol 8. uri, ko se je razvijala v Selenburgovi ulici najživahnejša večerna promenada, je stalo osem nemških kolesarjev in kolesaric sredi ulice blizu Kasine tako, da

se je moralo vse sprehajajoče se občinstvo umikati. Kolesa so bila seveda brez svetilk. Med njimi smo zapazili slavnega junaka Königa, poročnika znanega junaka iz septem-berskih dogodkov.

— **Ta si bo zapomnil, kdaj je svojo ljubezen razkrival,** 8. t. m. je hlapec iz Glin Bernard Črne naenkrat začutil, kako neprijetno je tako-le ob praznikih samotari. Vedno s fanti popivati, to pa tudi ni nič si je mislil. Takole, kakšna punca, to bi pa bilo. Ni dolgo zbiral. Brž se je seznanil z nekimi dekletom iz Ljubljane. Brž ji je razkril ljubezen, nato sta pa šla v Sp. Šiško, da jo zaljubi. Ne vemo ali vsled veselja, da se je našlo dvoje hrepenečih src, ali vsled dolgega časa sta obiskala celo vrsto gostilnic. Na večer sta se pa podala na »večno pot« proti gozdu. Tu je pa postajal fant živahnejši. Ker mu je bilo pa dekle premalo živahno, jo je vrgel na tla. Dekle je bilo pa prave kranjske korenine in se ni dalo kar takole. Branila se je in vpila na pomoč. En četrt ure je trajalo ravnanje komaj par ur starega ljubezenskega para. Ko je fant sprevidel, da dekle ni za vsak dan, jo je pustil, iztrgal ji je pa denarnico in vzel iz nje 20 K v bankovcu. Zapiti jih že ni imel časa, ker so ga preje odpeljali v arest, da se ohladi.

— **Nepoštena pomočnika.** Slikarski in plesarski mojster Pirkar na Rinski cesti je imel zadnji čas v službi dva pomočnika, ki sta preteklo soboto izstopila iz službe. Kmalu nato je zapazil Pirkar, da je izginilo z obema pomočnikoma tudi več barvnega materiala. Takol je imel na sumu tatvine odpuščena pomočnika in ko je zvedel, da sta začela svoje novo stanovanje preslikavati, je šel k njima in tam je spoznal, da rabita bivša pomočnika njegov material. Poleg tega je našel Pirkar v njunem stanovanju tudi več vzorcev in ščeti, katere je spoznal za svoje.

— **Nepreviden kolesar.** Te dni je podrl na Kolodvorski cesti v Spodnji Šiški neki nepreviden kolesar na tla neko sedemletno deklico, ki je zadobila pri tem znatne telesne poškodbe.

— **Telovadno društvo »Sokol Viča« priredi v nedeljo 14. t. m.** cvetlični dan v okoliših Viške občine v prid Slov. Sokolski Zvezi z priznanim sodelovanjem cenl. gospic. Obenem pa se vrši isti dan na prostornem vrtu gosp. Trauna na Glinah veselica, katero priredi stavbni odsek Sokola. Pri veselici bode sviral Šišens-ke čitalnice tamburaški zbor, nastopil bode viški naraščaj z prostimi vajami, člani na orodju in skupinah. Po končani telovadbi srečolov, šaljiva pošta, prosta zabava in razno-vrstne igre, licitacija tančica in ples v prostornem salonu, da bode vsem posetnikom za zabavo najbolje preskrbljeno. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 20 vin. za osebo, otroci prosti. V slučaju neugodnega vremena se vrši prireditve v prostornih salonih. Ker je čisti dobiček namenjen stavbnemu skladu imenovanega društva, katero je vsestransko podpre potrebno, in je pot do veselicega prostora bodisi skozi mestni log, Podrožnik, Rožno dolino ali glavni cesti kratka in prilazna, pričakule odsek, da se cenl. narodno občinstvo iz Ljubljane, kakor tudi domače in iz okolice veselice v polnem številu udeležijo ter s tem društvu katero potrebule vsestranske podpo-re k večjemu moralnemu in gmoetne-mu uspehu pripomore. Torej v nedeljo vsi na Glince. Na zdar!

— **Telovadno društvo »Sokol«** v Štepanjvsi naznanja, da naredi dne 21. septembra t. l. ob 6. uri jutraj svoj pešizlet čez Janče v Litijo, ter vabi vse člane in prijatelje Sokola, da se v obilnem številu tega izleta udeležijo. Natančni dnevni red se naznani jutri.

— **Sement Malega Šmarna** za kože se bode vršil v ponedeljek dne 15. t. m. kot navadno v skladiščih tvrdke »Balkan«, trg. sped. in kom. del. dr. na Dunajski cesti št. 33.

— **Kinematograf »Ideal«.** Spored za soboto, nedeljo, ponedeljek in torek: »Kdo je storilec« (Senzacionalni kriminalni roman v 3 dejanjih pri vseh predstavah. 1. V deželni farao-nov. (Potovalni film.) 2. Teo kot Nero. (Humoristično.) 3. Goumontov te-den. 4. Dežnik ki se dolgo drži. (Hu-moristično.) 5. Vsi radi le vdove. (Amerikanska veseloigra.) 6. Detek-tivska učinkovitost. V torek »Benečanske sanle«, ena najboljših dram. Predstave te drame ob 3. pol 5. 6. pol 8 in 9.

Trst.

Vpisovanje šolskih otrok v šolo. Staršem v pouk in premišljevanje.

V minoletem šolskem letu je bila šola Ciril-Metodove družbe na Acquedottu obiskovana od ogromnega števila otrok; večina razredov je bila nabit polna, preveč natlačena, tako da v posameznih razredih

učitelji ni mogel priti v klop do učenca, da bi mu pokazal to in ono v knjigi, to in ono v zvezku.

Nekateri razredi javnih šol spod-nje oklice pa so bili obiskovani od razmeroma ničlega števila otrok in bi zamoglo biti sprejetih še precej otrok. To izhaja odtod ker starši si-lijo svoje otroke v šolo na Acquedottu, čeprav imajo bližje okoličansko šolo bodisi že v Rojanu, pri Sv. Ivanu ali pa v Šklednu. Dragi rodi-telji, v nabitosti polnih razredih nikar ne pričakujte tako dobrih uspehov, kakor v razredih z malim številom otrok. Resnica je ta: čim manje otrok je v razredu, tem lažje je delo za učitelja in za učenca, tem več se more učitelj pečati s posameznim učenecem in tem boljši morajo biti uspehi.

Torej starši v Rojanu in pri Sv. Ivanu, ne silite Vaših otrok v šolo na Acquedottu in starši v Šklednu ne v šolo k sv. Jakobu. Ciril-Metodove šole naj obiskujejo samo otroci iz mesta; pa tudi mestni otroci naj gredo v okoliško šolo, ako je ista bližje dotičnemu stanovanju.

Uvažujte dejstvo, da v vsaki razred na Acquedottu zamore biti sprejetih le določeno, omejeno šte-vilo otrok.

Priporočljivo pa je, da vpišete otroke iz spodnje okolice v najvišje razrede družbenih šol potem, ko so vsakdanjo šolo dovršili, t. j. v 6., 7. in v prihodnjem šolskem letu lahko tudi v 8. razred.

Okoličanske šole so, izven ene, vse petrazredne, poučuje se na njih prav po istih načrtih kakor na druž-benih mestnih šolah. Iz zanesljivega, verodostojnega vira doznajemo, da deluje na okoličanskih šolah z do-brim uspehom učiteljskih, ki ima srce za otroke, dušo in srce za svoj rod. Na teh šolah so prav tako dobri, de-loma celo boljši uspehi, kakor na družbenih mestnih šolah.

Zatorej pa, ljubi starši, prav nič se ne obotavljajte, prav nič ne pomiš-ljujte, ampak brez vse skrbi izročite Vaše otroke o pouk in odgojo učitelj-stvu najbližje okoličanske šole.

Nekdanji slabi glas, ki je krožil o Rojanski šoli, je uničen; kajti na me-sto nekdanjih Boninov, Torošev, Kle-menčičev je stopil mlad, značajan učiteljski naraščaj, samo dobre, čile in čvrste učne moči, kojim zaupajte Vaš najdragocenejši zaklad. Vaše otroke brez vse skrbi.

Tudi zaradi blažene nemščine ne silite otrok iz okolice v družbine šole, ampak naj vstopijo po dovršitvi 3. ali 4. rareda v c. kr. pripravnico. Z nemščino otežujete delo otroku, dru-gega jezika naj se otrok le uči potem, ko svoj materni jezik dobro razume.

Nikakor pa ne silite otrok v nemške ali pa italijanske šole, ki bi bile za njih mučilnice, kovačnice, da bi se odtušili materin jezik v narodni.

Slovenski otrok v slovensko šolo! Ta vzklík naj vsakdo upošteva, kdor drugače svetuje, nima blagega namena, ampak ti hoče škodovati.

Opomba uredništva: Informirali smo se o tem vprašanju še na drugem mestu in doznali, da Ciril-Metodove šole že same ne sprejemajo okoličanskih otrok. To je v mestnem svetu dokazal Italijanom tudi dr. Wil-fan in nam dokazuje zadnje letno po-ročilo Ciril-Metodovih šol. S tem, da bi slov. otroci iz mesta zahajali v okoliške šole, se pa tudi mi ne moremo stinjati, ker s tem se oslabi naša odločna zahteva po javnih slo-venskih šolah v mestu. Še iz nemških državniš šol je potreba spraviti slo-venske otroke ven — v slovensko šolo!

Saj nam še tako očitajo, da umetno vzdržujemo slovenske šole v mestu. Kar se pa učnih načrtov tiče, smo poučeni, da so učni načrti zaseb-nih šol bolj svobodni kakor tudi učiteljski in naši narodni stvari bolj prikladni od učnih načrtov javnih šol. Nemške »Schulvereinske« šole do skrajnosti izrabljajo predprave in učobnosti, ki jih imajo po zakonu pri-vatne šole; tudi mi si jih ne smemo dosti prikrašiti in ne smemo iz naših narodnih šol napraviti šole popol-noma narodnega kalibra. Te je naše mnenje! Pripustili smo pa našemu ce-njenemu dopisniku svobodno izraziti njegove misli; odločno se pa stri-njamo z njim v načelu: Slovenski otrok spada v slovensko šolo!

Pojasnilo k karikaturi: Obsojeni socialist Regent, voditelj socialnih de-mokratov slovenskih v Trstu, je bil obsojen od voditelja italijanskih so-drugov, Pittonija. Socialistom se je večkrat očitalo, da se prav nič ne brigajo za slovensko stvar, ampak le za trebih, Regent pa se je čutil uža-ljenega, in o priliki zadnjih deželno-zborskih volitev je izdal »Volilno brošuro« v slovenskem jeziku, kjer pravi, da so hoteli tudi socialisti pov-zdigniti glas za slovensko šolo v Trstu, a da naprednjaki niso hoteli skupnega postopanja. (Ta brošura pa je imela namen slepiti Slovence pri volitvah. Bila je torej — mreža.) »Piccolo« pa je dobil »Vol. brošuro«

v roke in je citiral marsikaj iz nje. »Poglejte socialiste, kako držijo s Slovence« je vpil. To pa ni bilo prav voditelju socialistov Pittoniju in na-pisal je v socialističnem listu »Lavo-ratore« članek, v katerem je dejal, da je Regent zelo omejen človek, in da je izdal brošuro — iz lastnega nagiba in ne v imenu stranke. To je Regenta, ki se je prej vedno šopiril, ubilo. Mi pa vidimo iz tega, da slo-venski socialisti ne smejo delati v pro-spek našega naroda, ker bi jim potem delali ital. sodrugi, da delajo nacionalno politiko. Regent je eden izmed najbolj zagrizenih soc. dem. — fanatik, ki je vedno delal zgago na shodih NDO. Ravnotako je najne-sramnejše napadal v »Zarji« (Iz Trsta) vse, kar je slovenskega. Celo slovensko akcijo proti regnikolski bandi — smeši.

Protestni shod in njeg posledice. Prejeli smo in priobčujemo, v kolikor je resnično: Toliko se je govorilo in se še govori o teh famoznih regni-kolih, da je človek sit že do grla, a to zato, ker vse ta protest je prazen nič, ako ni dejanj, kjer je treba. Ne-čuvno in neodpustljivo je to, kar se godi sedaj ravno tam, kjer se ne bi smelo dati dela prav nikomur dru-gemu, kakor edino le Slovincu. Ravno tu pa so se izročila nekemu Italijanu dela poprave nar. restavracije, in ta italijanski podjetnik je vzel v protest same regnikole in jih poslal lepo delat! Pri tem ko »Edinost« vedno pridiga cele kolone, vse ne pomaga nič. Pod sedanjo upravo je slovenskemu podjetju absolutno ne-mogoče priti do zaslužka. Toliko in toliko je dela pod to upravo, seveda za Italijane, ali pa renegate, za Slo-vence pa so samo velike manifesta-cije, agitacije itd. Celo poletje in v vseh letnih časih je dela v hotelu Gr-ljan dovolj, ali za Slovence ne. Itali-jan se je valjal in tako odjedal kruh domačinom, ravno tako na parniku »Voloska«. Jaz ne vem, da ta uprava res ne more dobiti od 70.000 Sloven-encev enega vodilnega moža, da bi znal slovenski, brzokone ne zna nobeden tržaški Slovenec italijanski ali za potnike nemški. Uprava naj bi ne bila slepa in gluha in bi morala znati in slišati, zakaj da se je protestiral vsaj sedaj, ko poprej ni hotela. Gos-pod upravitelj naj si zapomni, da Slovenci nimajo koles, da bi jih — mazali! Ravnateljstvo »Trž. pos. in hranilnice« naj energično pove gos-podu upravitelju, kdo je gospodar. — Sedaj pa še nekaj, kar je tudi vse graje vredno: Na C. M. šoli, ulica Acquedotto in ulica Stadion, se obi-čajno popravlja učne sobe, klopi in sploh vse, kar je popravila potrebno, tako je tam na isti način vse zidar-sko delo izročeno Italijanu. Italijan si je svest in vzame same regnikole, da ložje psujejo, kadar so siti. Jaz kot Slovenec mislim, da lahko poi-muje vsak drugi Slovenec to skrajno napačno stališče vodstva. Vedno se priredajo veselice, cvetlični dnevi, pov-pred velika prošnja za našo premilo družbo sv. C. in M. »Podpirajte in podpirajte«, to je povsod, ko pa gre za zaslužek, dobi Slovenec figo — je predrag, naj dela Italijan, da bode zamogel darovati za potujčevalno šolo in zavode. Res lepo geslo »Svoji k svojim«. Ali prav nobeden nič ne vidi. In vodstvo C. M. družbe spi na tem mestu spanje pravičnega.

Velika nesreča v Hel-golandu.

Ako kdo zapravlja denar, pravi-mo da ga meče v morje, ali pa v zrak. To se očita tudi onim državam, ki »oborožujejo vodo in zrak«, ki stavijo nove velike ladje in oboro-žujejo velike balone, ki naj bi v vojni z zračnih višav z bombami uničevali sovražnika. Že v balkanski vojni so se porabili zrakoplovi za oboroževanje — preteklo leto pa sta Nemčija in Francija po celi državi zbirala prispevka za »zračno morna-rico«. Nemci so bili posebno ponosni na svojega grofa Zeppelina, ki je iz-našel zračne ladje. Dasi — razven par posrečenih poskusov — te ladje niso dosegle posebnih uspehov, so vendar upali Nemci, da jim bodo iz-borno služile pri vojni — z Angleži in Francozi. Zadnje nesreče pa so poka-zale, da je denar za vojne balone — v vodo vržen denar.

Zrakoplovi.

V časopisih čitamo dan na dan poročila o zrakoplovih, ki so padli z zračnih višav in se ubili. Večinoma se zgode te nesreče pri aeroplanih ali zrakoplovih, ki nosijo s seboj v zrak nega ali k večjemu dva zrakoplova. T. zv. Zeppelinove zračne ladje, ki nosijo lahko večje število ljudi po zraku, so doslej imele srečo. Zgodilo se je, da so same padle na tla, ali da so morale kje pristati — človeških žrtev pa ni bilo. Zato je vse kroge tem bolj pretresla vest o nesreči, ki se je zgodila te dni na Helgolandu

Zrakoplov v službi armade.

Mornariška zračna križarka Zeppelinovega zistema L. I. je imela nalogo udeležiti se mornariških vaj in je plula okoli 1200 m visoko, da bi je ne zadele (fiktivne) topovske kroglice. Popoldne je L. I. priplula pri najlepšem vremenu nad otok Hel-goland in počasi nadaljevala svojo pot. Letoviščarji so se zbrali in zračno križarko pozdravljali. Nato je izginila v severni smeri.

Vihar.

Naenkrat pa se je začel bližati zračni križarki črn oblak. Nastal je v trenutku vihar, kakršnega domači ljudje že dolgo ne pomnijo. Črna tema je pokrila vse obzorje in ulila se je grozna ploha. Ko so na križarki zapazili pretečo nevarnost, je hotel voditelj kapitanlajtnant Hanne spustiti se z zrakoplovom na morje, ker se je bil plan vsled mraza stisnil in vzlet ni bil več mogoč. Zračna križarka je rapidno padala, odpove-dalo je tudi krmilo in padla je v morje. Najprej je padel v vsled vi-harja razburkane valove zadnji del in zrakoplov se je čez polovico pre-lomil. V tem momentu se je kapitanu še posrečilo oddati brezžični brzo-jav na Helgoland, naj mu pridejo na pomoč. Zrakoplov se je še eno uro vzdržal nad vodo, ko so pa priplule na kraj nesreče torpedovke, je bilo samo aluminijsko ogrodje nad vodo.

Žrtve.

Okoli potopljene zračne križarke se je zbralo 17 ladij. Od 22 mož po-sadke so rešili samo 7, ostali so u-to-nili, med njimi tudi kapitan Hanne. Poročilo pravi, da so bili volaki še v ladij in da so se zadušili. Katastrofa je prišla tako nenadoma, da ni bila rešitev več mogoča. K ne-sreči je bilo največ vojakov v prvi ladiji. Zaradi te nesreče vlada povsod velika žalost. Ta nezgoda pa je nov dokaz, da bodo zračne ladje je težko vršile v vojni ono nalogo, ki jim je dana. O t. zv. »zračnem brodovju« ali »zračni mornarici« so sanjali po-sebno Nemci in so mislili z njo obvladati svet. Toda človeštvo še dolgo ne bo obvladalo elementarnih sil, ki vladajo nad zemljo.

Najnovejša tele-fonska in brzojavna poročila.

ZAKAJ SE ARNAVITI ZALETAVA-JO V SRBLJO?

Belgrad, 12. septembra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevni«) Zadnji napadi arnavitskih čet na srbsko ozemlje, ki so bili tako energično odbiti, da se sedaj več ne ponavljajo, postajajo vedno bolj umiljivi. Da so Arnaviti bili nahuškani od dunajskih agen-tov, se je videlo takoj iz dveh dej-stev: prvič, da so napadali samo ka-toliški Arnaviti, pravoslavni in muslimanski Arnaviti pa v napadih niso so-delovali in drugič, da so imeli vsi ti napadalci — avstrijske vojaške puške, ki so, seveda, ostale na bojišču, ker so napadalci bili skoraj do zad-njega pobiti. Od muslimanskih Ar-nautov se je pa zvedelo, da je bilo razdeljeno katoliškim Arnavtom 60 tisoč takih pušk! (Avstrijski davko-plačevalci bodo sedaj vsaj vedeli, za-kaj plačujejo tako visoke davke! Op. ur.)

Vzrok tej agitaciji dunajskih agentov bo pa najbrže naslednji: Ravnokar se je sestala medn. komisijska, ki ima na samem terenu dolo-čiti definitivno mejo severne Albanije in ta komisija naj bi videla, da Ar-nauti z mejo niso zadovoljni! Srbi so vse to pokvarili s tem, da so Arnavti že pri prvem napadu tako pobili, da nimajo več nobene volje napadov po-navljati. Tako bo Srbija pokvarila še marsikaj načrt, ki bi ga imeli proti nji izvesti po tujem naročilu Arnaviti.

ANARHIJA V ALBANIJ.

Belgrad, 12. septembra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevni«) Čim dalje, tem očitnejše postaja, da je Albanija mrtvoroljeni otrok. Pri-padniki raznih ver med Arnaviti in številna plemena se med sabo s takimi sovraštvo preganjajo in pobli-ajo, da je naravnost izključena vsa-ka možnost, da bi se albanska država mogla organizirati. Posebno je ne-mogoče združiti severno in južno Albanijo v eno upravno celoto in zato tudi nekatere velike sile, med njimi celo Avstro-Ogrska, začenjajo reš-iti dvomiti v življenjsko moč nove države in vedno bolj uvidevajo res-ničnost Pašičevih besed, da bo Alba-nija za velike sile samo velika skrb.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 12. septembra. Parlament bo menda sklican 15. oktobra.

Dunaj, 12. septembra. Jutrnjina »Wiener Zeitung« prinese cesarski

patent s katerimi se skljuje kranjski
deželni zbor na 24. september.

Solnograški deželni zbor je skli-
can na 17. t. m.; nižjeavstrijski in ti-
rolsko-predarški na 23. septem-
bra; goriški na 1. oktober. Glede ga-
liškega se odloči pozneje.

POSOJLO.

Belgrad, 12. septembra. Vpraša-
nje posojla pri francoskih bankah
bo v najkrajšem času rešeno.

KOLERA.

Marijanske Toplice, 12. septem-
bra. Tu so se pojavili znaki kolere pri
neki ženski, ki je prišla iz Bosne.

POSŁANIKI.

Sofija, 12. septembra. Ratko Di-
mitrijević bo imenovan za poslanika
v Petrogradu.

Odgovorni urednik Radivoj Korenč.
Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vi-
narjev. Pismenim vprašanjem je priložil
znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših
ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zu-
nanji inserenti v znakah. Zaključek malih
oglasov ob 6. uri zvečer.

Lepa meblovana soba s poseb-
nim vhodom za 2 gospoda ali gospi-
dični s hrano ali brez, se takoj odda.
Poljanska c. 47. I. nad. levo. 844-3

Sprejemem takoj ključavničarja
ali kovača za izdelovanje pečii proti
dobri plači. Iv. Mesesnela nasl. Vi-
pava. 848-2

Dva dijaka sprejme na hrano in
stanovanje, ki samo na stanovanje
Marija Fischer, Hrenova ul. 17.
849-2

Stanovanje z eno sobo, kuhinjo
in pritlikinami se odda mirni stranki.
Poizve se na magistratu pri slugi
Bevc. od 8. do 9. ure. 850-3

Kdor se hoče veseliti
naj prihiiti danes v soboto v
kopališko restavracijo
Kamnik
zadnja veselica, godba na lok.

Dva dijaka
sprejme na hrano in stanovanje
mestni učitelj J. Likar, Ljubljana
Nova ulica 3, I. nadstr.

Pošlajte naročnino,
ako je še niste!

Brez posebnih naznanil.

Franjo Tausen, c. kr. rač. rev-
ident naznanja v svojem in v imenu
svojih otrok vsem sorodnikom, pri-
jateljem in znanem pretužno vest,
da je njegova preljuba soproga, gospa

Vera Tausen

danes ob 11. uri dopoldne po dolgi,
mučni bolezni prejemši svetotajstva
za umirajoče mirno v Gospodu za-
spala.

Pogreb nepozabne ranjce bode
dne 14. t. m. ob pol 4. uri popoldne
iz hiše žalosti, Vrhovčeva ulica št. 3
na pokopališče k Sv. Križu.

Maše zadušnice se bodo brale v
šentpeterski cerkvi.

V Ljubljani, dne 12. sept. 1913.

I. slov. pogrebni zavod Jos. Turk.

Uradnik

star 22 let, vešč hrvaškega, ogrskega in nem-
škega jezika, ki je služboval do sedaj v za-
varovalnici na Ogrskem, želi službe. Ponudbe
pod »M. J. 2.« na »Prvo anonimno pisarno«.

Zdravnik za očesne, nosne,
ušesne in vratne bolezni

dr. Josip Pogačnik

ordinira zopet.

Slovenski trg št. 8 od 10.—11.
in od pol 3. do pol 4.

Najstarejša kranjska odlik. žganjarna
Lorenc Zdešar-ja
nasled. J. Tribuč
na Glincah

naznanja slav. občinstvu, da je otvoril
1. septembra t. l. prodajalno v Ljub-
ljani, Šelenburgova ulica št. 6.

Brinjevec

garant. pristen, samo ene kvalitete, v
zaprtih steklenicah po sledečih cenah:
1/4 litra K 1.—, 1/2 l K 1.90, 1 l K 3.60.

Zahvala.

Ob prebitki izgubi naše ljubljene matere, oziroma
stare matere in tašče, gospe

ANE WIDER

se najsrčneje zahvalujemo vsem za izkazano sočutje
za časa bolezni in smrti predrage ranjke, za darovane
vence in za udeležbo pri pogrebu.

LJUBLJANA, dne 12. septembra 1913.

Rodbina Wider-Huss.

Mednarodno spedijsko podjetje
R. RANZINGER, Ljubljana.

Ustanovljeno 1876. Telefon št. 60.

Podjetje za prevozništvo c. kr. priv. juž. železnice. — Carinska agentura c. kr.
glavnega carinskega urada v Ljubljani. — Redni nabiralni promet na vse strani.
— Reekspedicijska in skladišča. — Ekspresni promet ovoj. — Transport in
shranitev mobilja. — Agentura avstrijskega Lloydja.
Pisarna v mestu: Šelenburgova ulica 3. — Centrala in skladišče: Cesta na
južno železnico 7. — Podružnica: Glavni carinski urad, južni kolodvor.

FRAN KRAIGHER

krojaški mojster

Gospodska ulica št. 5

se priporoča slavnemu občinstvu za naročila vsakovrstnih oblek po
meri. — Inozemskega in domačega blaga večno na izbero. — Spre-
jema tudi izdelovanje oblek in popravila. — Cene zmerno. — Izdeluje
vsakovrstne svetovno znane gumbje iz svile in blaga, trpežne tudi za
eksport po morju. 229

Kavarna
odprta celo
noč.
„LEON“
Gostilna
Florijanska ulica št. 6.

Laška kuhinja

v Ljubljani.

Od danes naprej se dobe vsak dan
sveže morske ribe
in najboljšo vino Teran iz de-
želne kleti Parenco.

Na izbiro pošilja tudi na deželo: Krasne

BLUZE
krila, kostume,
nočne halje,
perilo in vsako
modno blago.
Solidna trdika:

M. Krištofič - Bučar

Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljava v

otroških oblekah

:: in krstni opravi. ::

Simon Praprotnik

Jenkova ulica 7.

priporoča slavn. občinstvu svojo
veliko zalogo ledenikov, vrtnih
:: miz, stolov ::
in sploh vsa v mi-
zarsko obrt spada-
joča dela.

Delo solidno, zmerne
cene, postrežba točna.

Ceniki se pošiljajo
franko in zastonj.

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg št. 9

priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblast-
veno koncesionirani optik in strokovnjak svoj

optični zavod.

Dalnogled,
toplomere, in
zračnice
vseh vrst.
Očala, ščipal-
niki natančno
po zdravni-
škem receptu.
Cenike
pošiljam na
zahtevo za-
stoj in pošt-
nine prosto.

Lasne kite

najfinejše kakovosti po 5, 7, 9 in
12 kron — vse vrste lasne podlage
in mrežice — barva za lase in brado
„Neril“ po 2 in 4 K — toaletne po-
trebščine — lasulje, brade in druge
potrebščine za maskiranje, vse po
zelo zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,

(vogal Mestnega in Starega trga).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okus-
no. Kupuje zmešane in rezane ženske lase.

Šolske knjige

za vse srednje, meščanske in
ljudske šole v najnovejših odo-
brenih izdajah ter vse šolske
potrebščine v najboljši kakovosti
priporoča po zmerni ceni

L. Schwentner

knjigotržec

v Ljubljani, Prešernova ul. 3.

Poslojpe „Mestne hranilnice“.

Oglejte si

pred nakupom izdelovljene obleke, sukna in pelerine za odraslo in

:: šolsko mladino ::

v trgovini

„Pri Škofu“

Ljubljana, Pred Škofijo št. 3 — zraven škofije —
nasproti gostilne „Pri Sokolu“.

Glasbena Matica“ v Ljubljani.

Vpisovanje v glasbeno šolo

v soboto 13., v ponedeljek 15., v torek 16., v sredo 17. sep-
tembra dopoldne od 9. do 12., popoldne pa od 3. do 5. ure
in v nedeljo, 14. septembra dopoldne od 10. do 12. ure.

To slovensko glasbeno vzgojevališče podaja učencem umetniško-glas-
beno izobrazbo v klavirju in vijolini od prvega začetka do popolne konservatorijske
in koncertne višine; v violi, violončelu, kontrabasu, flauti, oboi, klarinetu, fagotu,
trobenti, rogu in pozavni do dostojne usposobljenosti za sodelovanje v orke-
stru; v solopetju od začetka do operne in koncertne višine in v vseh znanst-
veno-teoretičnih vedah t. j. v glasbeni teoriji, harmoniji, kontrapunktu in even-
tualno kompoziciji in glasbeni zgodovini popolna izobrazba za razumevanje
skladb in predpogoje za skladanje, dirigiranje, pevovodstvo, kapelnishvo i. t. d.

Zavod stoji pod umetniškim vodstvom g. koncertnega vodje M. Hubada
in pod administrativnim vodstvom g. šol. ravnatelja Frana Gerbiča.

Na zavodu poučuje 13 glasbenih učiteljev; med temi: Fr.
Gerbič, Mat. Hubad, Josip Vedral, Anton Trost, Klotilda Praprotnik, Jana Clu-
mecka, Josip Pavčič in drugi.

Natančnejši podatki so razvidni iz lepakov.

Odbor „Glasbene Matice“.

VSE

na tukajšnjih in zunanjih učnih zavodih
vpeljane

šolske knjige

so v predpisani izdaji vedno in v veliki izberi
v knjigarni in trgovini z muzikalijami

Kleinmayer & Bamberg

LJUBLJANA,

:: Kongresni trg št. 2 za dobiti. ::

Seznami šolskih knjig se oddajajo zastonj.

Za jesensko in zimsko sezijo sem

!! dobil nad 30.000 komadov !!

blaga najnovejše mode in sicer:

nad 5000 oblek za dečke in gospode po K 8— 10— 15— in naprej

2000 raglanov ali površnikov po K 10— 15— 20— „ „

2000 otroških kostumov „ „ 3— 4— 5— „ „

2000 štofastih hlač in modnih telovnikov „ „ 4— 5— 6— „ „

1000 klobukov za dečke in gosp. „ „ 2— 3— 4— „ „

3000 pelerin nepremočljive najboljše kvalitete po K 5— 6— 8— 10— „ „

nad 15.000 kostumov, paletov, kril in bluz za dame in

deklice najnovejšega kroja po

priznani nizkih cenah!

Dalje se dobijo tudi pariški modeli.

Postrežba točna in solidna.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraz-
novrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji,
ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z
manjšajočimi se vplačili.

Rezervni fond K 58.461.432/56. — Izplačane
odškodnine in kapitalije K 123.257.695/77.

Generalno zastopstvo v Ljubljani

„SLAVIJA“

Vsa pojasnila daje
čigar pisarne so v lastni
bančni hiši

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše
države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Gospodski ulici št. 12.

Zavaruje poslojpa in premičnine proti požarnim ško-
dam po najnižjih cenah. Skode cenjuje takoj in naj-
kulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini
pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte